

О. В. Федоненко

## Мельников Георгий Борисович



**МЕЛЬНИКОВ Георгий Борисович** (09(22). 01. 1904, с. Чернава, нині Орлов. обл., РФ – 11. 02. 1973, Дніпропетровськ, нині Дніпро) – гідробіолог, іхтіолог. Доктор біологічних наук (1940), професор (1941). Заслужений діяч науки УРСР (1964). Закін. Дніпроп. ІНО (1929), де відтоді й працював (з перервою; нині університет): дир. НДІ гідробіології (1934–38), завідувач кафедри дарвінізму і декан біол. факультету (1938–41), завідувач кафедри гідробіології (1944–73), ректор (1951–64), кер. косміч. лаб. (1960–63). Під час 2-ї світової війни – у Бійському і Сталінгр. (нині Волгоград) пед. інститутах (обидва – РФ). Вивчав зоопланктон Дніпров. водосховища та його приток. Керував гідробіол. і рибогосп. дослідж. порожистої частини Дніпра й водойм степ. зони України. Зробив вагомий внесок у виокремлення косміч. гідробіології у самост. наук. напрям. За участі М. розроблено методик у вивчення дії екстремал. чинників на поведінку водних організмів, а також теор. основи гідроекол. систем забезпечення життя космонавтів в умовах довготривалого польоту.

### Основні праці

Зоопланктон порожистої частини Дніпра та його зміни під впливом побудування греблі Дніпрельстану // Вісн. Дніпроп. гідробіол. станції. 1937. Т. 2; Зоопланктон оз. Ленина (Днепровского водохранилища) после его восстановления // Вест. НИИ гидробиологии Днепроп. університета. 1955. Т. 11; К вопросу о классификации водохранилищ СССР // Тр. Зонал. совещания по типологии и биол. обоснованию рыбохозяйств. использования внутр. (пресновод.) водоемов южной зоны СССР. Кишинев, 1962; Характеристика распределения основных промысловых рыб в Ленинском водохранилище на Днестре в

условиях каскада // Биол. основы упр. поведения рыб в связи с применением рыбозащит. и рыбопропуск. сооружений. Москва, 1971 (співавт.).

### **Рекомендована література**

1. Топачевский А. В., Цееб Я. Я., Лубянов И. П. Памяти Георгия Борисовича Мельникова // ГБЖ. 1973. Т. 9, № 6;
2. Дворецкий А. І., Байдак Л. А. Видатний український вчений у галузі водних біоресурсів та аквакультури професор Георгій Борисович Мельников (До 110-річчя з дня народж.) // Біол. дослідж.–2014: Зб. наук. пр. 5-ї Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених і студентів. Ж., 2014.

### **Бібліографічний опис:**

Мельников Георгій Борисович / О. В. Федоненко// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-66391>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).